

สหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน จำกัด

● ประวัติความเป็นมาของสหกรณ์โดยสังเขป

ในปี พ.ศ. 2536 สำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดลำพูนได้รวบรวมเกษตรกรที่เข้าทำประโยชน์ในที่ดิน (สปก 4-01 แปลงที่ 1-5 หมู่ที่ 10 ตำบลน้ำดิบ อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน) เพื่อรวมตัวกันจัดตั้งสหกรณ์ในเขตปฏิรูปที่ดิน โดยพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินดังกล่าวตั้งอยู่ในเขตโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำแม่อาวอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดลำพูน และสำนักงานสหกรณ์จังหวัดลำพูนได้ดำเนินการจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับอุดมการณ์หลักการ และวิธีการสหกรณ์ แก่เกษตรกรจำนวน 41 คน ซึ่งต่อมาคณะผู้จัดตั้งสหกรณ์ได้ยื่นเอกสารคำขอตระเตรียมสหกรณ์ต่อนายทะเบียนสหกรณ์ และนายทะเบียนสหกรณ์ได้รับจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2511 ชื่อ “สหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินลำพูน จำกัด” สมาชิกแรกตั้ง 41 คน ทุนดำเนินงานครั้งแรก 5,330.- บาท เริ่มดำเนินธุรกิจ ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2536 โดยเริ่มดำเนินธุรกิจด้านธุรกิจสินเชื่อ ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย และธุรกิจรวบรวมผลิตผลจากสมาชิก

วัตถุประสงค์ของสหกรณ์

มีวัตถุประสงค์หลักในการส่งเสริมให้สมาชิกดำเนินธุรกิจร่วมกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการผลิตและการจำหน่ายตามแนววิถีทางสหกรณ์ เป็นองค์กรกลางให้ทราบถึงภาวะราคาและการตลาด เพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจในการผลิตเพื่อให้ได้คุณภาพและปริมาณตามความต้องการของตลาด ยังผลให้ เกษตรกรขายผลผลิตได้ในราคาที่ดีขึ้นกว่าปัจจุบัน ทำให้ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมดีขึ้น ก่อให้เกิดความมั่นคงแก่ครอบครัวและประเทศชาติ

● ลักษณะทั่วไป

ภูมิประเทศ

ตำบลน้ำดิบตั้งอยู่ทางทิศใต้ของอำเภอป่าซาง ซึ่งอยู่ห่างจากตัวอำเภอป่าซางประมาณ ๑๕ กิโลเมตรและอยู่ทางทิศใต้ของจังหวัดลำพูน อยู่ห่างจากจังหวัดลำพูนประมาณ ๒๕ กิโลเมตร มีแม่น้ำปิงไหลผ่าน และในบางหมู่บ้านจะเป็นป่าละเมาะและป่าไม้ภูเขา ตำบลน้ำดิบส่วนใหญ่จะอยู่ในเขตพื้นที่โครงการพระราชดำริ ๑๒ หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ ๑,๒,๓,๖,๗,๘,๑๐,๑๑,๑๔,๑๕,๑๖ และ ๑๗

ภูมิอากาศ

ตำบลน้ำดิบ แบ่งได้เป็น ๓ ฤดู เหมือนทั่ว ๆ ไป คือ

- ฤดูร้อน อยู่ระหว่างเดือนมีนาคม ถึงเดือนมิถุนายน
- ฤดูฝน อยู่ระหว่างเดือนกรกฎาคม ถึงเดือนตุลาคม
- ฤดูหนาว อยู่ระหว่างเดือนพฤศจิกายน ถึงเดือนกุมภาพันธ์

ในพื้นที่ของตำบลน้ำดิบ มีแหล่งน้ำธรรมชาติไหลผ่าน คือ แม่น้ำปิง และมีฝายหนองสลัก เป็นฝายกั้นลำน้ำปิงที่ใช้ในการเกษตร มีพื้นที่รับน้ำจำนวน ๑๐ หมู่บ้าน คือหมู่ที่ ๑๖,๔,๓,๖,๗,๑๗,๘,๑๒,๑๒,๕ นอกจากนี้ใช้น้ำจากฝายหนองสลักแล้วเกษตรกรยังมีบ่อบาดาลน้ำตื้นและบ่อบาดาลน้ำลึกสูบน้ำใต้ดินขึ้นมาใช้ ตลอดถึงอ่างเก็บน้ำและสระน้ำขนาดเล็ก

การเดินทาง

ชุมชนบ้านสันป่าฮักอยู่ห่างจากจังหวัดลำพูน ประมาณ ๓๔ กิโลเมตร ใช้เวลาในการเดินทาง ประมาณ ๓๘ นาที ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข ๑๑๖ และถนนหมายเลข ๑๐๖ (สายลำพูน - ลี้) ไปทาง ลพ.๓๐๒๗ มุ่งไปตำบลน้ำดิบ ประมาณ ๓๓.๑ กม. เดินทางต่อ ลพ.๓๐๒๗ ไปยังสำนักงานสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน ลำพูน จำกัด

ข้อมูลหมู่บ้านและประชากร

ชุมชนตำบลน้ำดิบ อยู่รวมกันเป็นชุมชนใหญ่มี ๑๗ หมู่บ้าน คือ

๑. หมู่ที่ ๑ บ้านเหล่าป่าก้อย
๒. หมู่ที่ ๒ บ้านห้วยอ้อ
๓. หมู่ที่ ๓ บ้านไร่ดง
๔. หมู่ที่ ๔ บ้านปากล่อง
๕. หมู่ที่ ๕ บ้านหนองผ้าขาว
๖. หมู่ที่ ๖ บ้านน้ำดิบน้อย
๗. หมู่ที่ ๗ บ้านน้ำดิบหลวง
๘. หมู่ที่ ๘ บ้านวังกู่
๙. หมู่ที่ ๙ บ้านป่ารกฟ้า
๑๐. หมู่ที่ ๑๐ บ้านจำชมภู
๑๑. หมู่ที่ ๑๑ บ้านสันป่าฮัก
๑๒. หมู่ที่ ๑๒ บ้านวังสวนกล้วย
๑๓. หมู่ที่ ๑๓ บ้านท่าไม้
๑๔. หมู่ที่ ๑๔ บ้านสันเจริญ
๑๕. หมู่ที่ ๑๕ บ้านใหม่ป่าฝาง
๑๖. หมู่ที่ ๑๖ บ้านไร่ดงเหนือ
๑๗. หมู่ที่ ๑๗ บ้านน้ำดิบเหนือ

จำนวนหลังคาเรือน ๒,๔๙๓ หลังคาเรือน

จำนวนประชากร ๙,๑๔๕ คน

อาชีพ

การเกษตร

การผลิตพืช พืชเศรษฐกิจที่นิยมปลูกในตำบล ได้แก่ ข้าวนาปี ลำไย หอมแดง กระเทียม และพืชผัก ซึ่งเป็นการผลิตเพื่อการจำหน่ายและบริโภคในครัวเรือน **ข้าวนาปี** เกษตรกรนิยมปลูกพันธุ์ กข ๖. พันธุ์ข้าวดอกมะลิ ๑๐๕ ปลูกไว้เพื่อบริโภคภายในครัวเรือน มีการใส่ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก ปุ๋ยเคมี ปุ๋ยน้ำชีวภาพ ใช้สารเคมีในการป้องกันกำจัดศัตรูข้าว **ลำไย** เกษตรกรนิยมปลูกพันธุ์อีดอ ส่วนพันธุ์พืชส้มพู่ พันธุ์แห้ว พันธุ์เป็ยวเขียว มีปลูกบ้างเล็กน้อย ซึ่งจะปลูกไว้เพื่อการจำหน่ายมีการใช้ทั้งปุ๋ยคอก ปุ๋ยเคมีและปุ๋ยน้ำชีวภาพ แต่หลังจากที่มีการตรวจวิเคราะห์ดิน ทำให้ทราบค่าความเป็นกรด-ด่าง รวมถึงการใช้สารโปรแตสเซียมคลอไรด์ ซึ่งทำให้ต้นลำไยโทรม เกษตรกรจำนวนมาก จึงหันมาใช้ปุ๋ยหมักบำรุงดินในสวนลำไยมากขึ้น นอกจากนี้ยังมีการใช้สารชีวภาพแทนการใช้สารเคมีบางชนิดในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช เนื่องจากมีการตรวจสอบคุณภาพผลผลิตอย่างเข้มงวด **หอมแดง** เกษตรกรนิยมปลูกพันธุ์ ศรีสะเกษ หลังจากเก็บเกี่ยวข้าวนาปี โดยปลูกไว้เพื่อจำหน่าย **กระเทียม** เกษตรกรนิยมปลูกพันธุ์เชียงใหม่ หลังจากเก็บเกี่ยวข้าวนาปี โดยปลูกไว้เพื่อจำหน่าย **พืชผัก** เกษตรกรนิยม ปลูกอยู่หลายชนิด ได้แก่ พริก มะเขือเทศ ผักชี ปลูกไว้ เพื่อจำหน่ายเป็นรายได้เสริม นิยมใช้ปุ๋ยคอก ร่วมกับ ปุ๋ยเคมี มีการใช้สารชีวภาพเพื่อป้องกันกำจัดศัตรูพืช แต่ก็จะใช้สารเคมีในช่วงที่จำเป็นเท่านั้น

ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมลักษณะการใช้ที่ดินในตำบลแบ่งได้เป็นพื้นที่นาและพื้นที่ปลูกไม้ผลพืช เศรษฐกิจ ที่สำคัญที่เกษตรกรปลูก ได้แก่ ข้าวนาปี ลำไย และพืชผักต่าง ๆ

นอกภาคการเกษตร -ไม่มี-

● ข้อมูลทั่วไปของสหกรณ์ (ณ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๘)

๑. จำนวนสมาชิก ๒๖๔ คน

๒. คณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์ จำนวน ๙ คน

๓. มอเป้าหมายคณะกรรมการดำเนินการปฏิบัติหน้าที่ด้านการเงิน การบัญชี

(ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗ สหกรณ์ขอความอนุเคราะห์เจ้าหน้าที่จากสำนักงานสหกรณ์จังหวัดลำพูน ให้ความช่วยเหลือ แนะนำ แก่คณะกรรมการในด้านการจัดทำเอกสารการเงินการบัญชี)

๔. กลุ่มอาชีพในสังกัดสหกรณ์ จำนวน ๕ กลุ่ม ได้แก่

๑) กลุ่มสตรีสหกรณ์สันป่าอัย (หยุดดำเนินงาน)

๒) กลุ่มผู้เลี้ยงไส้เดือน (หยุดดำเนินงาน)

๓) กลุ่มผู้เลี้ยงผึ้งในโครงการพระราชดำริ (หยุดดำเนินงาน)

๔) กลุ่มเย็บพรมเช็ดเท้าบ้านแม่อาวน้อย (ดำเนินงาน)

๕) กลุ่มสตรีสหกรณ์บ้านหนองผ้าขาว (ดำเนินงาน)

๕. อาคารสำนักงาน ๑ หลัง

ปี ๒๕๕๓ กรมส่งเสริมสหกรณ์สนับสนุนเงินอุดหนุนจ่ายขาดในการก่อสร้างอาคารเอนกประสงค์ และรวบรวมผลผลิตของสหกรณ์ ขนาด ๑๘ X ๒๐ เมตร เป็นเงินจำนวน ๔๕๐,๐๐๐ บาท

ปี ๒๕๖๑ กรมส่งเสริมสหกรณ์สนับสนุนเงินอุดหนุนจ่ายขาดในการต่อเติมสำนักงานเพื่อวางขายสินค้าอุปโภค บริโภค ขนาด ๔ X ๘ เมตร เป็นเงินจำนวน ๒๒๐,๐๐๐ บาท

๖. ธุรกิจของสหกรณ์ ได้แก่ ธุรกิจสินเชื่อ ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ธุรกิจรับฝากเงิน และธุรกิจแปรรูปฯ

๗. ผลผลิตหลักของสหกรณ์ ได้แก่ ลำไย
๘. ผลการประเมินความเข้มแข็งสหกรณ์อยู่ในระดับ ชั้น ๒
๙. ผลการควบคุมภายในอยู่ในระดับดี
๑๐. ไม่มีข้อบกพร่องทางการเงินและบัญชี
๑๑. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล สหกรณ์ได้รับการประเมินธรรมาภิบาล อยู่ในระดับดี
๑๒. สหกรณ์ปิดบัญชีได้ภายใน ๓๐ วัน และประชุมใหญ่ได้ภายใน ๑๕๐ วัน
๑๓. สหกรณ์ไม่มีการทุจริต

● ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ (สำหรับปีบัญชีสิ้นสุด ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๗)

๑. ทุนเรือนหุ้น ๘๑๓,๗๐๐.๐๐ บาท
๒. ทุนสำรอง ๑๒๖,๕๓๗.๗๒ บาท
๓. ทุนสะสมตามข้อบังคับ ๕๐,๓๗๓.๐๐ บาท
๔. ทุนดำเนินงาน (หนี้สิน+ทุน) ๓,๓๕๕,๓๒๗.๔๗ บาท
๕. ธุรกิจสินเชื่อ ๑,๒๖๘,๕๐๐.๐๐ บาท
๖. ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ๙๔,๒๓๔.๙๘ บาท
๗. ธุรกิจรับฝากเงินออมทรัพย์ ๖๒,๑๐๐.๗๒ บาท
๘. ธุรกิจแปรรูปผลิตผลการเกษตร ๒,๔๐๐.๐๐ บาท
๘. กำไรสุทธิ ๕๑,๑๘๒.๗๕ บาท

● กิจกรรมที่เป็นจุดเด่นของสหกรณ์

ด้านบุคลากร

- คณะกรรมการมีความตั้งใจในการแก้ไขปัญหาด้านหนี้สินของสหกรณ์มีความซื่อสัตย์ มีความรับผิดชอบ

ด้านอุปกรณ์การผลิต/การตลาด

- อาคารรวบรวมผลผลิต ๑ หลัง
- ตระกร้าลำไย ๕๔๖ ใบ
- เครื่องร่อนลำไย ๒ เครื่อง

ด้านผลผลิต/ผลิตภัณฑ์

- เป็นพื้นที่ที่มีผลผลิตลำไยทั้งนอกและในฤดูเป็นจำนวนมาก

ด้านอื่นๆ(ด้านการบริหารการจัดการ (Management) และ การดำเนินธุรกิจ (Method)

- เป็นสหกรณ์ขนาดใหญ่ สมาชิกมีจำนวนมาก มีการดำเนินธุรกิจ ๔ ด้าน โดยเป็นการให้สินเชื่อ แก่สมาชิกมากที่สุด รองลงมาเป็นการรับฝากเงินออมทรัพย์ การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย การแปรรูปฯ ตามลำดับ
- สหกรณ์มีการแบ่งแยกหน้าที่ของคณะกรรมการไว้อย่างชัดเจน

● **ความสำเร็จของสหกรณ์**

สหกรณ์ฯ ได้ดำเนินธุรกิจให้ความช่วยเหลือสมาชิก นับตั้งแต่ปี ๒๕๓๖ เป็นต้นมา สหกรณ์สามารถช่วยสมาชิกในหลาย ๆ ด้าน เช่น

๑. สมาชิกมีแหล่งเงินกู้ในอัตราดอกเบี้ยที่เป็นธรรม ลดการกู้ยืมเงินนอกระบบ
 ๒. สมาชิกสามารถซื้อวัสดุการเกษตร (ปุ๋ย) และสินค้าอุปโภคบริโภค (ข้าวสาร) ได้ในราคาที่ยุติธรรม ไม่ต้องเดินทางไปซื้อเองในตัวอำเภอ ทำให้ประหยัดค่าใช้จ่ายได้เป็นอย่างดี
 ๓. สมาชิกได้รับเงินเฉลี่ยคืนตามส่วนธุรกิจจากสหกรณ์ (กรณีสหกรณ์ดำเนินงานมีกำไรสุทธิ)
- จากผลการดำเนินงานของสหกรณ์ที่ผ่านมา สหกรณ์สามารถเอื้อประโยชน์ให้กับสมาชิกได้เป็นอย่างดี ส่งผลให้ครอบครัวสมาชิกอยู่ดีกินดี ดำเนินชีวิตเป็นไปตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

● **ปัจจัยที่ส่งผลถึงความสำเร็จของสหกรณ์**

๑. สมาชิกมีวินัยทางการเงิน มีความซื่อสัตย์ และที่สำคัญสมาชิกสหกรณ์ให้ความร่วมมือกับหน่วยงานราชการ
๒. สหกรณ์ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ สำนักงานการปฏิรูปที่ดิน องค์การบริหารส่วนตำบล และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

ที่มา : กลุ่มจัดตั้งและส่งเสริมสหกรณ์
ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๘